

תורה שבכתב

הפצת ועידוד לימוד התורה הקדושה עם פירוש רש"י

פרשת מצורע | ניסן תשפ"ד | גיליון ט"ז

יו"ל לזיכוי רבבות אלפי ישראל ע"י קרן תרי"ג
לטובת נשמת הרבני הנגיד הנכבד **הרה"ח ר' אריה (לייבל) בהרה"ח ר' יונה רובין ז"ל**

שבת של תורה

פנינה לשולחן השבת

ההקצנה ודרך הממוצע

נודעים דברי רש"י על הפסוק (ויקרא יד, ד) וצ"ה הפנה ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהרות ועץ ארז ושני תולעת ואזב, ועץ ארז, לפי שהנגעים באין על גסות הרוח, ושני תולעת ואזוב, מה תקנתו ויתרפא, ישפיל עצמו מגאותו, כתולעת וכאזוב.

שואל מרן שר התורה הגאון הגדול רבי חיים קנייבסקי זצ"ל בספרו טעמא דקרא, לאיזה צורך יש להביא שני סימנים עבור הענווה, גם אזוב וגם שני תולעת? ולמה לא די בסימן אחד?

והוא מיישב בטוב טעם: הרמב"ם כותב בהלכות דעות (פרק א' וב') שבכל מידה צריך אדם לבחור את המידה הבינונית והדרך הממוצעת, ולא להקצין לא כאן ולא כאן, אולם אם הוא לקוי במידה רעה, עליו להקצין עד לצד השני, כגון אם גבה לבו אזי ירחיק לצד השני וינהיג עצמו בביזיון רב, עד שיעקור מלבו את המדה הרעה, ואחר כך ישוב לדרך האמצעית.

בכך יבואר להפליא, כי הנה האזוב גדול יותר מהתולעת, כמבואר בגמרא (נדה, כו. א) שהאזוב הוא בגודל טפח. לפיכך, מצורע זה שחטא בגסות הרוח, בתחילה עליו להרחיק עצמו בענווה יתירה ממש כמו תולעת, ואחרי שיעקור מלבו את גסות הרוח, שוב יוכל להיות עניו רק כמו אזוב, שזה קצת גדול יותר, ובכך יצעד בדרך הממוצעת.

נפלא מאד!

חיים של תורה

מעלת וחשיבות לימוד פרשת השבוע עם פירוש רש"י הק'

אפשר ללמוד הרבה מוסר!

"היחס שלנו אל פירוש רש"י אינו כפשוטו. אמנם בחיבורו זה נתכוון לחלק הפשט, כלשונו "ואני ליישב פשוטו של מקרא באתי", אבל גם הפשט שלו נחצב מרוח הקודש. כל תג ברש"י יקר וקדוש לנו; אנו טובלים כולנו במעיינותיו; הרי כל מילה ברש"י מכילה ים של יסודות התורה, יסודות של אמונה והשקפה, של חכמה נבואית, של מידות וקדושה"

(הגאון הגדול רבי יחיאל מיכל פינשטיין זצ"ל)

טערי תורה

מבט מוסכם ומבואר לפרשת השבוע

מה בפרשה?

פרשת מצורע בתחילתה עוסקת בהרחבה בתהליך טהרת המצורע לאחר שהנגע חלף מגופו. בהמשך מבוארים דיני נגעי בתים, ובחלק השלישי - דיני טומאות הגוף.

טהרת מצורע • נגעי בתים • טומאות הגוף

א. סדר טהרת המצורע.

ב. נגע בקירות הבית.

ג. טומאות היוצאת מהגוף.

א. סדר טהרת המצורע

לאחר שהנגע חלף והתרפא מגוף המצורע, עליו לעבור תהליך של טהרה הכולל כמה שלבים:

שלב ראשון - הבאת שתי ציפורים, ארז ואזוב ושני תולעת, והזאה עליו מדם הציפור השחווטה. שלב שני - גילוח כל שערות גופו והמתנה שבעה ימי מחוץ לביתו.

שלב שלישי - הקרבת קרבן אשם ועולה וחטאת. נתינה מהדם והשמן על תנוך אוזנו הימנית, ועל בוהן ידו ורגלו הימניים. מצורע עני יכול להביא שתי עופות לעולה וחטאת, במקום שתי בהמות.

ב. נגעי בקירות הבית

נגע ירוק עז או אדום עז המופיע בקירות הבית, מטמא את הבית ואת כל מה שנמצא בבית.

הכהן מסגיר את הבית למשך שבוע, ואם הגגע מתפשט בסיים השבוע, יש להוציא את

מבט על פרשת אחרי הבעל"ט:

נושאי הפרשה: עבודות יום הכיפורים • שחוטי חוץ • כיסוי הדם • התרחקות מעריות.

מה בפרשה: סדר עבודת הכהן ביום הכיפורים | איסור הקרבת קדשים חוץ למקדש | איסור אכילת דם | כיסוי הדם | טומאת נבלת עוף | התרחקות ממעשי מצרים וכו' | התרחקות מעריות | איסור העברת בן למולך.

גם ביזמני דניסן לא מתנתקים מתורה הקדושה

נבחנים בקביעות מראש חודש ניסן עד ראש חודש אייר ונכנסים להגרלת ענק על מתנות אפיקומן יקרות ערך עם עשרות זוכים

פרטים בקו' קול התורה 02.500.20.18 או בנדדים פלוס

אין צורך לנתח בן תורה

וְהָיָה נִרְפָּא (ויקרא יד, ג)

אברך בן תורה שהרופאים המליצו לבצע ניתוח בגופו בעקבות ממצא רפואי שהתגלה בגופו, נסע להתיעץ עם מרן החזון איש זי"ע. יעץ לו החזון איש לאיזה רופא יפנה וכיצד יעשה את הניתוח. אחר שקיבל הלה את התשובה בעניין הרפואה, הוסיף ושאל את החזון איש אם יוכל לנצל את ההזדמנות ולדבר עם הרב בלימוד.

כמוכן ששמח החזון איש, כדרכו, לדבר בלימוד עם בן תורה. הם לפללו בחכמה במשך שעה ארוכה בעניין השייך לסדר קדשים, והחזון איש שבע עונג רב מסברתי וידיעותיו של בר שיחו.

לאחר שסיימו לשוחח, טרם עזב הלה את הבית, פנה אליו החזון איש ואמר: בנוגע לשאלה אודות הניתוח - אין צריך לנתח! השתומם הלה ושאל: 'בתחילה מה סבר רבינו, ובסוף למה שינה את דעתו?'

השיב לו החזון איש תשובת פלאים: "בתחילה דברתי עמך כדרך שמדברים אל סתם יהודי, אך לאחר שנוכחתי שאתה עמל ויגע בתורה, כל התמונה שונה! ליהודי העמל בתורה יש לבורא עולם הנהגה אחרת ושונה, ובכן, אין צורך בניתוח!"

חלמתי חלום רע: שהתעשרתי!

וְאִם דָּל הוּא וְאִין יְדוּ מִשְׁגָּת (ויקרא יד, כא)

באחד הימים הבחינו תלמידי של רבינו החפץ חיים זי"ע שהוא שרוי בתענית. כששאלו אותו לפרש התענית ענה להם שהוא מתענה 'תענית חלום' על חלום רע שהוא חלם. שאלו התלמידים: המה היה החלום הרע? וענה החפץ חיים: 'חלמתי שהפכתי להיות עשיר!'

תמהו התלמידים מדוע נחשב זה לחלום רע? והסביר להם החפץ חיים: בכל מקרה עלי לצום, שהרי אם החלום מעיד שבמשך היום הרהרתי בלבי שאני רוצה להיות עשיר, צריך אני לצום תענית של תשובה וכפרה, כי האם ראוי לאדם זקן כמוני שיהרהר ברצון להיות עשיר? ואם תאמרו שלא הרהרתי ביום על הרצון להיות עשיר, אלא שכך נגזרה גזירה משמים שאהיה עשיר, אם כך בוודאי שעלי לצום לנוכח גזירה נוראה זו, שחס וחלילה אהיה צריך להיות עשיר, אי לאותה צרה

לדבר על סוסים

וְלָקַח לְמִטְהַר שְׁתֵּי צִפְרִים חַיִּים (ויקרא יד, ד) שהנגעים באין על לשון הרע, שהוא מעשה פטופטי דברים (רש"י)

באחת מנסיעותיו של הרה"ק רבי אהרן הגדול מקרלין זצ"ל אל מורו רבו הרה"ק רבי דוב בער המגיד

רחבת הריקודים באולם החתונה הייתה מלאה עד אפס מקום, בחורים נלהבים פיזו סביב החתן, ולפתע עברה השמועה: ראש ישיבת פורת יוסף, הגאון הגדול חכם רבי יהודה מועלם זצוק"ל מתקדם לאיטו לאולם ויגיע בעוד רגעים אחדים.

כדרכן של שמחות מעין אלו, אצבעות זקורות הונפו הלך ושוב לכיוון התזמורת בסוג שפה שרק תלמידי ישיבות ומרקידי חתונות מתקשרים עמה, כשבכך הם פוקדים ומצווים על הזמר שעליו להבין שכרגע נכנס ראש הישיבה ויש להתאים את השיר לכבודו 'מים על ימי מלך' או 'אמת מה נהדר'...

מאות זוגות עיניים מביטים לכיוון הפתח ממתינים לכניסתו של רבי יהודה, ולשווא. צמד בחורים נמרץ החליט לצאת ולבדוק מה אירע, והחזיון שגילו בכניסה לאולם העניק להם שיעור מטלטל לכל החיים. מה ראו? בכניסה לאולם, בין כל האנשים המוחאים כף לצלילי שירת 'מים', מצטופף אף רבי יהודה בכבודו ובעצמו, עיניו סוקרות את הפתח, והוא ממתין כתף לצד כתף עם שאר הציבור, גם הוא מוחא כפיים לקראת בואו של איזה אורח, ואינו מעלה על דעתו לרגע כי בשלו הסער הגדול הזה, ושכולם ממתינים עליו...

כאב במעמקי הלב

וְלָקַח לְמִטְהַר שְׁתֵּי צִפְרִים (ויקרא יד, ד) לפיכך הוזקקו לטהרתו צפרים, שמפטפטים תמיד בצפצוף קול (רש"י)

בימי גלותו של מרן גאב"ד טשעבין זצוק"ל בבוכרה בשנות המלחמה העולמית, ליהוה אותו חשש תמידי מהשלטון הקומוניסטי אשר עקב בעיניים פקוחות ואווננים כרויות אחרי רבנים המלמדים תורה בציבור.

בעת שמסר את שיעוריו העמידו שומר שישמור על פתח החצר, וגם שלא בעת שיעור נשמרו מאד מכל מיני דיבורים מיותרים בגנות 'אמא רוסייה', שמא מישוהו יעביר חלילה את הדברים לאוזני הסובייטים.

ויהי היום, ואחד המבקרים מידידיו שנכנס בצהרי היום, בעת שהבית היה מלא אנשים, אמר בקול ובכאב 'לדעתי, בסופו של דבר הרוסים יקסבלו מכות מהאמריקאים...'

מיהר הרב מטשעבין לרמוז לו כי יפסיק לפטפט ולא נתן לו להמשיך לשוחח אודות תחויותיו, והפסיק אותו בשאלה: כיצד תסביר ידידי את דברי חז"ל 'חכם עדיף מנביא', במה הוא עדיף מנביא? אלא אומר לך את הביאור, כי לנביא יש איסור לכבוש את נבואתו, דהיינו שכל מה שהוא שומע משמים הוא חייב לומר ליהודים, מה שאין כן בחכם שלא נאמרה בו הלכה זו, ובכך החכם עדיף מהנביא... ודי לחכימא ברמיזא!

ממעזריטש זי"ע, ישבו בעגלתו גם כמה יהודים פשוטים, הללו החלו לשוחח אודות כמה מיהודי העיר, עד מהרה מצאו בהם חסרונות, ודשו במעשיהם הפורטיים, תוך שהם רומסים ברגל גסה את איסורי לשון הרע ורכילות.

שמע זאת הרבי והבין שאם יוכיח אותם בתוכחה גלויה, לא יקבלו את דבריו, לפיכך התחכם והחל לשוחח עמם בענייני סוסים, בהם היו אנשים אלו בקיאים היטב, התארכה השיחה והנוכחים הראו את כוחם ב'הלכות סוסים', כך נמשכו הדיבורים שעות ארוכות כשרבי אהרן נוטל חלק פעיל בשיחה אודות הסוסים, עד שהגיעו לעיר מעזריטש.

כשהגיע לעיר יצאו חסידים רבים לערוך קבלת פנים להרה"ק רבי אהרן מקרלין. הנוסעים התפלאו לשמוע כי מדובר בצדיק מפורסם ותמהו: 'רבי! מדוע דיברת איתנו כל הדרך על סוסים?'

השיב רבי אהרן: 'ראיתי כיצד אתם הורגים בני אדם בדיבורים, ואמרתם לעצמי עדיף שתהרגו סוסים מאשר תרכלו על אנשים...'

מומחה לטאטא רחובות

וְעַץ אֲרָז וְשֵׁנֵי תוֹלַעַת וְאֹב (ויקרא יג, יא) לפי שהנגעים באין על גסות הרוח (רש"י)

סיפר הגאון רבי יצחק שלמה אונגר זצ"ל, גאב"ד חוג חתם סופר, על הרה"ק בעל חידושי הרי"ם מגור זי"ע, שפעם אחת כשצעד בלוויית חסידיו ברחובות העיר, הראה להם את האיש מטאטא הרחובות ואמר: כנראה איש זה נחשב בעיניכם כעניו ושפל ברך שהרי מתעסק הוא בעבודה בזוויה המביאה שפלות לבעליה, בואו נא עמי ואראה לכם שאין הדבר כך...

ניגש אליו החידושי הרי"ם ואמר לו: 'אנא, אל יחר אפך, תן לי את המטאטא ואראך כיצד היא צורת החזקתו הנכונה ואינו היא הדרך הנאותה להשתמש בו.'

התרגו המנקה על החידושי הרי"ם וענהו בכעס: 'זה לי ארבעים שנה בעבודתי זו, כלום אתם תבואו להנחותני הדרך וללמדני איך מחזיקים מטאטא?'

התנצל החידושי הרי"ם והלך לו. אחר כך פנה לחסידיו ואמר להם: 'הראיתם? אפילו אדם זה שאומנותו שפילה, הרי הוא מתייחר במלאכתו ומתנשא! יהא האדם אשר יהא, אף האדם השפל והנבזה ביותר אינו ניצול מרשת הגאווה!'

למי שרים 'ימים'?

וְעַץ אֲרָז וְשֵׁנֵי תוֹלַעַת וְאֹב (ויקרא יג, יא) מה תקנתו ישפיל עצמו וכו' כאזוב וכשני תולעת (רש"י)

ביאורי מושגים בהלכות טהרות

תורת הטהרות

רק האוכף נטמא בטומאת מושב, אלא גם הקרשים נטמאים בטומאת 'מרכב', אולם הנוגע במרכב טמא, נטמא רק גופו ולא בגדיו.

"בית הסתרים" - הטובל מטומאתו צריך לוודא
כי מי הטבילה נוגעים בכל מקום גלוי בגופו, אולם אין המים צריכים להגיע ולגעת במקומות נסתרים בגופו, כמו למשל בתוך הפה. אם כי אסור שתהיה חציצה של כלול בתוך הפה, כי המקום צריך להיות 'ראוי לביאת מים'.

"מדרס הזב" - 'מדרס' הוא שם כולל לכל האופנים
שזב מטמא כלים המיוחדים לשכיבה או לישיבה או לרכיבה שעל ידן הכלים נעשים אב הטומאה, כשהזב עומד עליהם, או יושב עליהם, או שוכב עליהם, או נתלה עליהם, או ישען עליהם.

"עמוד ונעשה מלאכתנו" - מיטה או כסא
נטמאים בטומאת משכב ומושב הזב, רק בתנאי שכלים אלו מיוחדים תמיד רק לשכיבה או לישיבה, אבל אם הם עשויים גם למלאכות אחרות, ואם יבוא אדם לשכב או לשבת עליהם יאמרו לו 'עמוד! ונעשה בכלי זה את מלאכתנו', אין כלי זה נטמא בטומאת משכב ומושב.

"טומאת מרכב" - דרך הרכיבה על בהמה היא,
שמניחים עליה כר הנקרא 'אוכף', עליו יושב הרוכב. מאחורי הרוכב ומלפניו בולטים פיסות עץ, העץ מאחוריו נועד להשעין את הגב, והעץ מלפניו נועד להחזיק בו בשעת הרכיבה. כשזב רוכב על בהמה, לא

"אשם מצורע" - כחלק מתהליך טהרת המצורע
לאחר שנרפא מצרעתו, הריהו חייב להביא ביום השמיני לטהרתו, מלבד כבשה לחטאת וכבש לעולה (או שתי עופות לחטאת ועולה במקרה שהוא עני), גם קרבן אשם. בקרבן אשם זה יש דין מיוחד השונה משאר קרבנות אשם, והיא מצות 'העמדה', שיש להעמיד את הקרבן ואת המצורע בשער הכניסה לעזרה.

"טומאת היסט" - למרות שכלי חרס אינו נטמא
כשטמא נוגע בו בצדו החיצון, בכל זאת הכלי נטמא כאשר הזב מיט - מנגעו ומנדנד אותו, אפילו שלא על ידי נגיעה בו במישרין.

האם מותר לאדם לדבר לשון הרע על עצמו?

בפרשת השבוע אנו לומדים על המצורע שמביא שתי ציפורים מפטפות ומצפצפות, לכפר על כך שדיבר ופטפט לשון הרע.

סיפור מופלא מובא בספר 'תנועת המוסר' (עמוד צ') על רבינו הגה"ק בעל חפץ חיים זצוק"ל שנסע פעם אחת ברכבת בדרך אל עירו 'רדיין' ולידו ישב יהודי, באמצע הדרך פתח החפץ חיים בדברים עם שכנו לנסיעה ושאל אותו לאן פניו מועדות. הלה שלא ידע כי בר-שיחו הוא החפץ חיים בכבודו ובעצמו, השיב: נוסע אני לחזות בפני קדשו של רבינו הקדוש והטהור בעל החפץ חיים.

כשמעו החפץ חיים את דבריו הגיב לעומתו בנימת ביטול: 'אם לך אתה נוסע, חבל על כל טרחתך, אני מכיר מקרוב את אותו המכונה חפץ חיים, והוא כלל אינו צדיק גדול כל כך כמו שאתם מעלים בדמיונכם, אלא הוא סתם יהודי פשוט מהשורה. כשמוע אותו אדם את הדברים הללו, בערה בו חמתו עד להשחית על ששכנו מעו פניו לדבר כך על גאון ישראל וקדושו, ומרוב זעמו חירפו וגידפו ולא נחה דעתו עד שסטר על לחיו.

על כך מסופר, שהחפץ חיים סיפר עובדה זו ואמר: מכאן למדתי שאיסור דיבור לשון הרע הוא לא רק על אחרים, אלא גם על עצמו אסור לאדם לדבר לשון הרע! יש המביאים כן גם בשם הרה"ק בעל צמח צדק מליובאוויטש זי"ע שאמר שאסור לאדם לדבר לשון הרע על עצמו.

"עליך אתה רשאי לומר"

קושיא גדולה על חידושו זה יש לשאול מדבריו של החפץ חיים בעצמו, שכתב בספר חפץ חיים הלכות לשון הרע (כלל א', סעיף ט' באר מים חיים, סקט"ו) בשם ילקוט שמעוני (ישעיהו רמז ת"ו) שישעיהו הנביא נענש על שאמר על ישראל 'בתוך עם טמא שפתים אנכי וישב', שאמר הקב"ה למלאך 'רצוץ פה שאמרה דילטוריא על

בני', ובילקוט שם כותב שאמר לו הקב"ה: "עליך אתה רשאי לומר, ואין אתה רשאי לומר כן עליהם".

הרי מפורש כאן שאלמלי הוא מדבר 'רק' על עצמו אין זה איסור לשון הרע, שהרי כך אמר הקב"ה: "עליך אתה רשאי לומר כן"!

ההיתר – כשהשומע יודע שהוא מדבר על עצמו

בספר שאילת רב (ח"א פ"ז אות ח') מובא תירוץ נאה על כך בשם מרן שר התורה הגאון הגדול רבי חיים קנייבסקי זצוק"ל, שיש לחלק בין מקרה שהשומע יודע שהוא מדבר על עצמו, כדוגמת הנביא ישעיהו שכשדיבר על עצמו ידעו השומעים כוונתו, אזי אין איסור לדבר לשון הרע על עצמו, מה שאין כן במקרה כמו שאירע עם החפץ חיים בנוסעו ברכבת, שהשומע לא ידע שעל עצמו הוא מדבר והוא סבור שהוא מדבר בגנות אדם אחר, או יש איסור לדבר לשון הרע גם על עצמו. כי השומע סבור שהוא עובר על איסור לשון הרע וילמד ממנו או שישחוד בכשרים, וגם יכול לצאת מזה מכשול שיסטור על לחיו וכדומה.

אין היתר, רק מחילה

עוד יש מאחרונים שתרצו ששם בילקוט שמעוני הלשון: "על שאמרת כי איש טמא שפתים אנכי, שרא לך" עכ"ל. והנה הלשון 'שרא לך' אין בו כרחק שפירוש 'מותר לך', אלא יתכן לפרשו מלשון 'מחול לך', וכן ביארו בילקוט שמעוני מהדורת וגשל שפירשו כן. הרי שאדרבה, מכאן מקור שיש איסור לדבר לשון הרע על עצמו, אלא שה' מחל על כך.

רק בפני אחרים אסור

בספר עמק אבות כתב לתרץ שכל האיסור לדבר על עצמו לשון הרע הוא רק כשמדבר כן 'בפני אחרים', כדוגמא של החפץ חיים שדיבר בגנות עצמו באוזני שכנו לנסיעה, אבל כשאדם מדבר בגנות עצמו בינו לבין

עצמו באין שומע, פשוט שאין בזה שום פגם, וישעיה הנביא אמר זאת בינו לבין הקב"ה ולכן לא היה איסור.

מקור מהירושלמי לחפץ חיים

יש שהביאו מקור לאיסור לדבר לשון הרע על עצמו, מהירושלמי במסכת תענית (פרק ג' הלכה ד', ודף ט"ז ע"א) שרבי עקיבא דרש על עצמו על פי משל שהוא נמשל לבת חצופה שהמלך נתן לה את מבוקשה ופוטר אותה מיד, ומקשה הירושלמי שם: "ואית שרי מימר כן?!", ופירש בקרבן העדה: "וכי מותר לומר כן לפני הציבור להחזיק עצמו כאינו הגון", הרי לנו מקור ברור לדעתו של החפץ חיים שיש איסור לאדם לדבר לשון הרע גם על עצמו.

תגובות לדעת תורה תזרע

רצוני להגיב על מה שהובא במדור זה שבוע שעבר בשם 'נתיב חיים' שבאמת היה ראוי להקדים את החטאת לפני העולה בתפילת שחרית, אבל אחרי קרבן עולה מוכרחים להזכיר גם את פרשת הנסכים, ומעתה אם יאמרו את פרשת העולה לאחר החטאת והאשם, אזי יהיה נראה כאילו פרשת הנסכים שהוא אומר אחרי העולה, שייך גם לחטאת ואשם.

אולם רציתי לציין שבשו"ת אגרות משה (או"ח חלק ד' סי' א') העיר על הנתיב חיים, שהרי נסכים מפורש שדוקא קרבן בנדר ובנדבה טעון נסכים, ואם כן אף אם היה אומר אחר חטאת לא יטעו שזה עולה על חטאת ושלמים.

רוצים להעמיק ולהרחיב אודות פולמוס זה?
יש לכם הערות והוספות?
שלחו לנו gts025002018@gmail.com
ונשתדל בס"ד להביא את הפנינים
המובחרים של לומדי התורה

תורה והלכה

משאים הלכתיים מתוך הפרשה

האם שמן דגים או עור דג חוצצים בטבילה?

מתרסקים בפה בשעת האכילה ושוב אינם חוצצים, ונשאר מהם רק מעט.

אולם, הוא מסייג שם, אין להתיר להניח עור של דג על גבי פצע בשעת טבילה, מאחר ועור הדג לא התרסק.

צמר גפן ושמן דגים

זאת ועוד הפוסקים האחרונים (ראה שו"ת אגרות משה יו"ד ח"א סימן ק"ג; שו"ת הר צבי יו"ד סי' קפ"ג) דנים לגבי הנחת צמר גפן הספוג בשמן דגים בתוך האוון, כדי לסתום את האוון שלא יכנסו בו מים, במקרה שקיימת סכנה לטובל, כגון שנוצר חור בעור התוף ויש סכנה שיחדרו מים בשעת התפילה. במקרים מסוימים על פי הוראת חכם יש שמתיירים את הדבר.

תגובות לתורה והלכה תזרע

רציתי להעיר על דבריו הקדושים של החמדת ישראל, שלכאף כשקורעים את הנגע, אי אפשר לצמצם ולקרוע בדיוק רק את הנגע עצמו, אלא קורעים מעט [אף כחוט השערה] מסביב, שאותו ישעור מועט הוא כבר לא חלק מהנגע, ונמצא שהקריעה היתה במקום שהוא גוף אחד. אא"כ נימא, שכיון שסו"ס הוא מפורד גם את החלק של הנגע משאר העור, אז לכן יש בזה מעשה קריעה ויל"ע בזה בגדרי קורע. ואשמח לשמוע את סברות הציבור על הגדרים בעניין.

תודה רבה, בברכת התורה, יהודה א.

איצר התורה: יהלום מהפרשה

וְלָקַח לַמִּטְהָר שְׁתֵּי צִפּוּרִים (יד, ד)

יש איש דל המוחזק כאדם הגון, ולכל הפחות הוא משיג הלוואות לקיומו, אולם יש דל כזה שאפילו הלוואות לא יתנו לו וזהו 'אין ידו משגת' (מנחת אהרן)

זאת התורה לְקַח נֶגַע (יד, ד) התורה היא רפואה לכל נגע, כמו שאמרו (עירובין נד.) חש בראשו יעסוק בתורה, חש בגרונו יעסוק בתורה, חש בכל גופו יעסוק בתורה. (דגל מחנה אפרים)

וְהוֹתֵר בְּשֵׁמֶן אֲשֶׁר עַל פֶּה הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל רֹאשׁ הַמִּטְהָר (יד, יח)

המצורע חטא לא רק בדיבורו, אלא גם בכך שהרהר בראשו מחשבות זלוול על חברו, לפיכך יש ליצוק שמן על ראשו. (חפץ חיים)

וְהוֹתֵר בְּיּוֹם שְׁתֵּי יָמֵי הַטְּהָרָה (יד, ב)

כל כך ההרגל נעשה טבעי, עד שאפילו ביום טהרתו, שוב חוזר הוא אל דיבורי לשון הרע, ולכן הוא נקרא בשם 'מצורע אפילו ב'יום טהרתו', ולפיכך הוא נזקק לבוא אל הכהן לכפר על לשון הרע (תורה)

כִּנְגַע נִרְאָה לִי בְּפִי (יד, לה)

באמת נגעי הבתים אינם צרה ממש, אלא בשורה טובה למצוא את המטמונות, לכן נאמר 'כנגע' ולא נגע ממש. (קדושת ציון)

מתנה משמים

לכבוד מערכת תורה שבכתב, החשובה והיקרה!

אני זוכה כבר כמה שנים ללמוד חומש עם רש"י כל יום על הסדר, ברוך ה' בלי לפספס כמעט יום אחד, אני ממש מחובר ללימוד הזה ומחיה את עצמי ממנו. איני עוקב בדרך כלל אחרי מודעות הפרסום ברחובות, ומשום מה עד עכשיו לא ידעתי כלל על קיומו של המפעל האדיר 'תורה שבכתב' ועל כל הפעילויות המבורכות שלכם.

והנה, שבוע שעבר קיבלתי במייל הודעה ממכם במסגרת רשימת הפצה ופרסום על הפעילויות הברוכות של תורה-שבכתב,

כולל המבחנים, השיעורים, הניוולטר היומי, הסיכומים, החידונים, ועוד. הרגשתי כאילו נחת עלי ממש כמו "ממתק משמים". המיזם שלכם ממש מיוחד ותפור עלי כחוט למחט. כמוכן שהצטרפתי למבחנים היומיים והשבועיים מאז!

כמוכן המייל היומי שלכם מאוד יפה מושקע ונותן המון ידע מעשיר, ומצייד אותי בכל בוקר בווארטים מיוחדים ומאלפים מאד!

אני מברך אותכם בברכת הדייט שתזכו להגדיל תורה ולהאדירה ותמשיכו להתפתח במיזם מיוחד זה!

משה פרקל, בית שמש

יש לכם סיפור משנה חיים? רואים הצלחה מיוחדת בלימוד? תרצו לשתף את הקוראים?

שלחו לנו את הסיפור האישי שלכם לפרסום במדור זה באמצעות דוא"ל GTS025002018@gmail.com או הקליטו את הודעתכם באזור האישי בקו 'קול התורה' 02-5002018 או ב'נדרים פלוס' com

יגדיל תורה

ערכונים מהמעשה ונשמע במפעל העולמי תורה שבכתב

לוח סדר קריאת התורה והמבחנים הנערכים בשבוע שחל בו יו"ט בסח

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	ערש"ק	שבת קודש
י"ג בדיקת חמץ	י"ד ערב פסח	ט"ו יליט ראשון	ט"ז א' דחוו"מ	י"ח ב' דחוו"מ	י"ח ג' דחוו"מ	י"ט שבת חוו"מ
מבחן על סדר הקריאה במימ הספח - ע"פ דברי הנמ"א במסכת מגילה דף ל"א פ"א	מבחן יומי קריאת היום	מבחן יומי קריאת היום	מבחן יומי קריאת היום	מבחן יומי קריאת היום	מבחן יומי קריאת היום	מבחן יומי קריאת היום
כ' ה' דחוו"מ	כ"א שביעי של ספח	כ"ב אסרו חג	כ"ג	כ"ד	כ"ה	כ"ו
מבחן יומי קריאת היום	מבחן יומי קריאת היום	מבחן יומי קריאת היום	מבחן יומי קריאת היום	מבחן יומי קריאת היום	מבחן יומי קריאת היום	מבחן יומי קריאת היום

חידודי תורה

פרפראות וחידודים

על פרשת השבוע ופירושי רש"י הק'

'יוסיף דעת'

בשורה או עונש?

על הפסוק בפרשה (יד, לד) ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אֲחֻזְתְּכֶם, כותב רש"י: "בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם, לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר, ועל ידי הנגע נותן הבית ומוצאן", ע"כ. והתמיהה היא: הרי חז"ל מבוואר (יומא יא, ב; ערכין טז, א) שנגעי בתים באים כעונש על החטאים, ובתחילה בא העונש בבית, אחר כך בבגדים, ואחר כך בגוף האדם. וכיצד ניתן לומר שמדובר בבשורה טובה?

'חידה בפרשה'

הסתר בפרשה

לגבי איזה הלכות בפרשה, כותב רש"י שההלכה נאמרה רק במקום גלוי ולא במקום סתר?

פתרון חידות - פרשת תזריע:

יוסיף דעת - תשובות נבחרות מתוך אלפי התשובות שהתקבלו במערכת:

בגיל רגן נערמו התשובות הרבות שהתקבלו במשך השבוע האחרון במערכת, מתוכן ניבט בקיאות הלומדים בסדר התורה ובמעשה יצירה. להלן תמצית היישובים שהתקבלו:

א) אפסר לומר שהוא כפי הדעה שנובא בגוף אחד ודו פרצופין, בגור אריה מוסיף להוכיח שאורבה האשה נבראה קודם לאדם.
ב) אמנם במעשה בראית קדם אדם לחוה, אך התורה מתייחסת לסדר שהאדם נברא מאו ועד עתה. שקודם אימו מולידתו ואחר כך יכול להיות מצורע.

ג) הכונה בתיאור תורת הולדת הוא להגיע ל: "יבאים השמיני ימול בשר ערלתו" של בן זכר. ובספר אפריון הוסיף: והיינו כדאמרין בגמ' [נדה ל"א ע"ב] מפני מה נימול לשמנה (ולא קודם), כדי שלא יהא כל העולם שמחים ואביו ואמו עצבים, כיון דהאם טמאה לו. וכיון שהורה דין טומאת יולדת זכר הורה ג"כ דין יולדת נקבה.

ד) דרכו של עולם שיהיו הרבה יותר נשים טמאות מחמת לידה מאשרשים טמאים ומצורעים מחמת נגעים. עיין בשפתי חכמים שהוסיף עוד נבדן לתירוץ.

חידה בפרשה:

- 1 - אחד לעולה ואחד לחטאת (יב, ב). 2 - שני תורים או שני בני יונה (יב, ח); מיעוט שערות נשים (רש"י יג, א), שתי שבועות טומאת יולדת, ועוד. 3 - חוץ לשלוש מחנות (רש"י יג, מו). 4 - ארבע מראות נגעים (רש"י יג, מג). 5 - וטמאה שבעת ימים (יב, ב) והסגירו שבעת ימים (יג, ד, ועוד). 6 - ביום השמיני ימול (יב, ב). 7 - הנגע באחד מעשרים-וארבע ראשי איברים (רש"י יג, ד). 8 - ושלשים יום ושלשת ימים וגו' (יב, ד). 9 - "עד שקיעת החמה של יום ארבעים (רש"י יג, ד). 10 - 66 - ושישים יום ושתים ימים (יב, ה).

מדור חידודי תורה מופיע במערכת מדי יום שלישי תשובות ופתרונות ניתן להעביר עד יום ראשון בשעה 24:00

בקו 'קול התורה' 02-5002018 או ב'נדרים פלוס' בין המשיבים בכונה מתקיימת הגרלה שבועית:

יוסיף דעת - כרטיספר בסך 200 ש"ח חידה בפרשה - כרטיספר בסך 100 ש"ח

בזכות התורה

שמות הזוכים בהגרלות

זוכים במבחן יומי ע"ס 350 ש"ח

- הרב מרדכי פירר, כולל בעלזא - אשדוד
- הבה"ח שמעון פאריזער, ישיבת מיר - ירושלים
- הבה"ח יעקב גדליהו תפילנסקי, מעלות התורה - בית שמש
- הבה"ח אליהו ברוך גריספון, משכן שלמה - ירושלים
- הרב ברוך זלמנוביץ - בני ברק
- הבה"ח שמעון מנדלוביץ, טשרנוביל - בית שמש
- הרב יצחק קלר - חיפה

זוכים במבחן יומי ע"ס 500 ש"ח

- הרב שמואל הירשמן, אורייתא - ירושלים
- הרב חיים מן, כולל בעלזא - בני ברק

זוכים במבחן יומי ע"ס 600 ש"ח

- הרב משה נחמן מנדל, חסדי אהרון - מודיעין עילית

זוכים במבחן חודשי ע"ס 2000 ש"ח

- הרב מאיר שיק, בית הלל - מודיעין עילית

זוכים בהגרלת מדור חידודי תורה

- נייק וחכים כמר יהודה זוהר, ת"ת אהל תורה - בני ברק - כרטיספר 200 ₪
- הרב ירוחם שנקר, נחלת משה - מודיעין עילית - כרטיספר 100 ₪

שימו לב, ההגרלות נערכות מדי יום שני על כל השבוע הקודם הזוכים מקבלים על כך הודעה בתיבה האיטית

המפעל העולמי תורה שבכתב מאחל לרבבות אלפי הלומדים והנבחנים בכל אתר ואתר

חג פסח כשר ושמה

ויה"ד שנזכה לאכול עוד השתא מן הזבחים ומן הפסחים בירושלים הבנויה אכי"ד

להצטרפות לקבלת הגליון השבועי בדוא"ל ולפניות בנושא העלון ניתן לשלוח בקשה למייל: GTS025002018@GMAIL.COM

הצטרף עכשיו ללימוד היומי בתורה הקדושה עם פירוש רש"י קו 'קול התורה' שמעו ותחי נפשכם!

02.500.20.18

